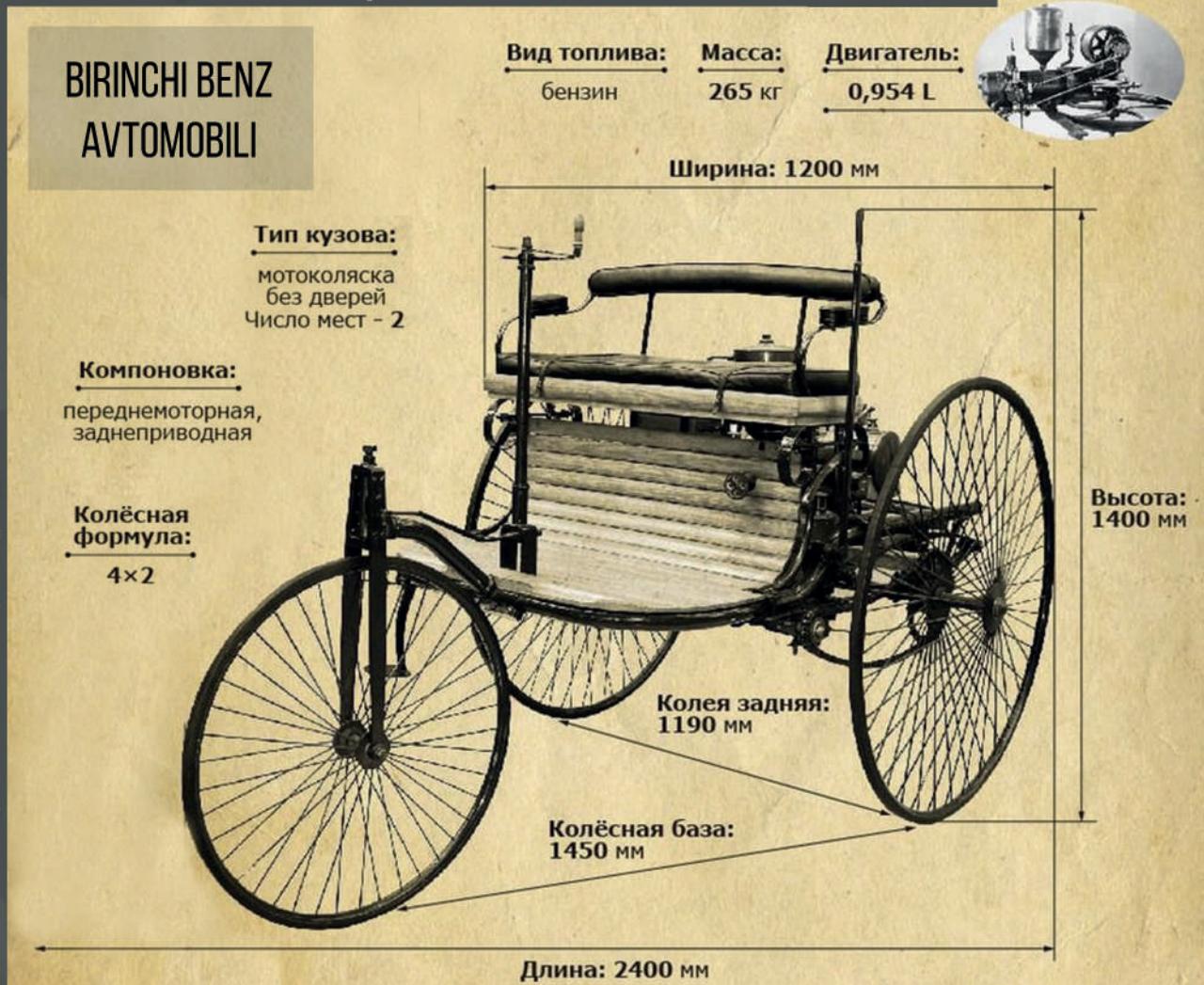

YANGI O'ZBEKISTON: 2023

CONFERENCE.UZ

DAVRIYLIGI:
2018-2023

TOSHKENT SHAHAR, AMIR
TEMUR KO'CHASI, PR.1, 2-UY.

+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00

WWW.TAQIQOT.UZ
WWW.CONFERENCES.UZ

MART
№50

**ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН:
ИННОВАЦИЯ, ФАН
ВА ТАЪЛИМ
22-ҚИСМ**

**НОВЫЙ УЗБЕКИСТАН:
ИННОВАЦИИ, НАУКА
И ОБРАЗОВАНИЕ
ЧАСТЬ-22**

**NEW UZBEKISTAN:
INNOVATION, SCIENCE
AND EDUCATION
PART-22**

ТОШКЕНТ-2023

“Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим” [Тошкент; 2023]

“Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим” мавзусидаги республика 50-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 март 2023 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2023. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар «Ҳаракатлар стратегиясидан – Тараққиёт стратегияси сари» тамойилига асосан ишлаб чиқилган еттига устувор йўналишдан иборат 2022 – 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси мувофиқ:– илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишиланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илфор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Хуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Раҳима (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фаргона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидағи изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохида Юсуповна «Тараққиёт стратегияси» маркази муҳаррири

6.Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Воҳидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети Хорижий тиллар факультети ўкув ишлари бўйича декан ўринбосари

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброҳимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибай Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чарiev Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт

Доцент Чарiev Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманганд мухандислик-курилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманганд мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.Ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқовиҷ, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқовиҷ, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаҳхоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Проф. Хамидов Мухаммадхон Хамидович «ТИИМСХ»

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўқтам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдор.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Сахифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов: tadqiqot.uz

ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz

Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz

Phone: (+998-94) 404-0000

БИОЛОГИЯ ВА ЭКОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

1. Homidchonova Sh.H

LIMFOTSITLARNING IMMUN SISTEMASIDA TUTGAN O'RNI VA IMMUN TIZIMI A'ZOLARI	7
--	---

БИОЛОГИЯ ВА ЭКОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

LIMFOTSITLARNING IMMUN SISTEMASIDA TUTGAN O'RNI VA IMMUN TIZIMI A'ZOLARI

Homidchonova Sh.H
Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti
Telefon:+998(99) 530 94 92

Annotatsiya: Immun sistema a'zolariga suyak iligi, ayrisimon bez, limfa tuguni, hazm va nafas a'zolariga tizimida joylashgan limfold to'qimalar (murtaklar, chuvalchangsimon o'simta va yonbosh ichak limfold tugunlari, hamda yakka-yakka joylashgan limfold tugunlar kiradi. Bu a'zolar vazifasiga qarab markaziy va periferik qismlarga bo'linadi. Tizimning markaziy a'zolariga ayrisimon bez va suyak iligi kiradi.

Kalit so'zlar: AHQH – antitana hosil qiluvchi hujayralar, QE - quy eritrotsitlari, AN – antigen, AT – antitana;

Maksad va vazifalar: Peptid bog'lamiga ega bo'lgan to'qimali eritmalarining immun tizimi a'zolariga va qon shakilli elementlariga ta'sir , immun xujayralarining taloqdagi miqdoriy o'zgarishi natijasini kuzatishdan iborat.

Ayrisimon bez o'zak hujayralarida T-limfotsitlar ishlab chiqarilib, qon bilan birga timusga bog'liq bo'lgan limfa tugunning parakortikal qismi, taloqning limfold tugunlarining periarterial qismiga kiradi va hujayra immuniteti hosil bo'lishini ta'minlaydi. qolgan a'zolarda V-limfotsitlar ishlab chiqariladi va immun tizimining periferik qismiga: murtaklar, hazm va nafas a'zolariga devorida joylashgan limfold tugunlarga, limfa tugunining limfold tugunchalari, taloqning limfold tugunchalarining periarterial qismidan tashqari qismlariga kiradi va gumoral immunitet vazifasini bajaradi. Immun tizimi a'zolarining xususiyatlaridan biri shundan iboratki, ular taraqqiyotda erta paydo bo'ladi va yangi tug'ilgan bolalarda yetilgan bo'ladi. Odamda immun tizimi a'zolarining umumiy massasi (ilikdan tashqari) 1,5-2 kg. Suyak iligi (medulla osseum) qon ishlab chiqaruvchi va immun tizimi a'zosi hisoblanadi. g'ovak, yassi suyaklar va uzun naysimon suyaklarning epifizlarida qizil ilik (medulla osseum rubra) va naysimon suyaklar diafizining ilik kanalida joylashgan sariq ilik (medulla osseum flavum) tafovut qilinadi. Katta odamda ilikning umumiy og'irligi 2,5-3 kg. Yangi tug'ilgan bolalar suyagining ilik bo'shlig'ida qizil ilik bo'ladi. Ularda yog' hujayralari bola hayotining (1-6 oylarida) paydo bo'ladi. 4-5 oydan so'ng naysimon suyaklar diafizida joylashgan qizil ilik asta-sekin sariq ilikka aylana boshlaydi. 20-25 yoshlarda suyaklarning ilik bo'shlig'i sariq ilik bilan to'ladi. T-limfotsitlarning rivojlanishida timus muxim rol tutadi. T-limfotsitlar differensiyalanishi embrional tarakkiyot davridan boshlanadi. Timusda T-limfotsitlar differensiyalanishida ta'sir kiluvchi mikromuxit timik epiteliy hisobiga hosil bo'ladi. T-limfotsitlar timusda joylashib, shu yerda proliferatsiyalaiib T-limfotsitga aylanadi, keyin esa spetsifik aktivlikga ega bo'lishi uchun immun sistemani periferik a'zolarining timusga bog'lik zonalariga migratsiyalanadi. Stromal elementlar ta'sirida limfotsitlar mikromuxit stimullariga javob kaytarish xususiyatiga ega buladi. Timik faktorlar, T-limfotsitlar va timotsitlarning spetsifik markerlarini sintez kilishi xususiyatiga ega buladi. Timusda limfotsitlar proliferatsiya jarayoni juda intensiv kechadi, lekin timusdagi xamma xujayralar ham T-limfotsitlarning xolida migratsiyalanmaydi, ularning aksariyati usha yerda nobul buladi. Ularning- nobud bulishiga antigennenning bu xujayralar antigen spetsifik receptorlariga birikishi sabab buladi.

Foydalangan adabiyotlar:

1. Safarov S.Y. Rol selezenki v mexanizmax zashiti organizma. // Priobretenniye immunodefitsitniye sostoyaniya v klinike i v eksperimente. – Chelyabinsk, 2000. – s. 106-109.
2. Smirnov V.S., Morozov V.G. Primeneniye tamina dlya korreksii immunnoy sistemi u postradavshix pri promishlennoy radiatsionnoy avarii. // Immunologiya. – 2011. № 4. – s. 53-56.
3. Sorokin A.M., Cheknayev S.B., Kuznetsov V.P. Immunomoduliruyushaya aktivnost preparata interferona. // Immunologiya. – 1991. № 1. – s. 17-19.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН: ИННОВАЦИЯ, ФАН ВА ТАЪЛИМ 22-ҚИСМ

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳих: Файзиев Фарруҳ Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.03.2023

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000